

92. PREVENTIVNI UKREPI ZA ZATIRANJE KORUZNE VEŠČE JESENI - 10.10.2023 09:06 - Zaključeno

V SV Sloveniji vsako leto opažamo poškodbe na koruznem stebelu in storžu, ki jih naredijo gosenice koruzne veščice (*Ostrinia nubilalis*). **Letoňnji rezultati ocenjevanj različnih hibridov koruze na lokacijah na Ptuju in v Slovenski Bistrici so pokazali večji % napadenih stebel in storžev od koruzne veščice kot v letu 2022. Tako je bil na Ptuju % napadenih stebel v letu 2022 le 2,3%; v letu 2023 15,7 %, na storžu pa 31,8 %. V Slovenski Bistrici je bil na 12,2 % poškodovanih stebel in 20 % poškodovanih storžev.** To pomeni, da ne smemo zanemariti nekemičnih ukrepov za zmanjšanje populacije koruzne veščice.

Preglednica 1: Povprečen odstotek napada koruzne veščice na stebelu in na storžu na dveh lokacijah v zadnjih petih letih na lokaciji Ptuj.

PTUJ	Povprečen odstotek napada koruzne veščice na različnih hibridih koruze na stebelu v %	Povprečen odstotek napada koruzne veščice na različnih hibridih koruze na storžu v %
lahka tla		
2019	44,25	43,12
2020	10,25	20,05
2021	13,73	20,46
2022	2,3	4,17
2023	15,7 (od 1,3-45%)	31,8 (od 5-53%)

Preglednica 1: Povprečen odstotek napada koruzne veščice na stebelu in na storžu na dveh lokacijah v zadnjih petih letih na lokaciji Slovenska Bistrica.

SLOVENSKA BISTRICA	Povprečen odstotek napada koruzne veščice na različnih hibridih koruze na stebelu v %	Povprečen odstotek napada koruzne veščice na različnih hibridih koruze na storžu v %
težja tla		
2019	8,46	10,62
2020	3,1	7,83
2021	5,42	11,01
2022	4,43	1,5
2023	12,2 (od 0-27%)	20,03 (od 1,25-50%)

Gosenice koruzne veščice vrtajo rove po stebelu in v storžih. Koruzna stebela so jeseni polomljena, vidni so iztrebki gosenic na prelomljenem delu, poškodbe in izvrtine so vidne tudi na koruznih storžih. Za razliko, pri koruznem hrošču so posevki koruze poležani, vidni so t.i. »gosji vratovi«, korenine so poškodovane, prisoten je koruzni hrošč na rastlinah. Pri koruznem hrošču prezimijo jajčeca v tleh, kot preventivni ukrep pa je upoštevanje kolobarja, koruze ne sejemo dvakrat zapored.

Koruzna veščica prezimi kot odrasla gosenica v spodnjem delu koruze, v kocenju ter v odpadnih storžih. Pozimi jih mraz ne uniči, prenesejo nizke temperature, spomladi se zabubijo, konec pomladi pa začnejo vzletati metulji. Škodo delajo na koruzi, hmelju, papriki, kasneje na krizantenah in na drugih rastlinah.

Najpomembnejši fitosanitarni ukrepi za zatiranje koruzne veščice jeseni so:

- Pri spravilu koruze je potrebno puščati čim krajše štrclje, manj kot 10 cm;
- Po spravilu je treba temeljito zmlati/mulčiti ostanke koruznice na njivi, tako, da neposredno uničimo gosenice ali pa jim onemogočamo prezimovanje v ostanke koruze;
- Priporočamo dovolj globoko zaoravanje (zadelati v tla) zmlatih ostankov koruznice, da ni vidnih ostankov koruznice in kocenov po oranju; še posebej na plitkih peščenih tleh.

Na območjih, ki so bolj ogrožena od veščice, priporočamo za naslednje leto izbor hibridov z bolj robustnim stebлом, bolj redko setev, da imajo rastline močnejšo steblo, ki lažje prenese škodo od gosenic. Zmerna zapleveljenost pozitivno vpliva na velikost populacij plenilskih stenic, ki so poleg parazitskih osic glavni naravni sovražnik veščice. Lansko leto je bil odkrit naravni sovražnik koruzne veščice; plenilska osica: *Trichogramma brassicae*, ki je vključena v Seznam domorodnih vrst organizmov za biotično varstvo rastlin.

Obvestilo prognostičnega centra: Severovzhodna Slovenija/Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

Objavil/a: MIKLAVC Jože

Pripravil: **Jože Miklavc**

Seznam registriranih FFS

MKGP-UHVVR | Izjava o dostopnosti | FITO-INFO | NEOX s.p., 2014 | BRON d.o.o. © 2024